

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบการจัดการองค์การและการบริหารหลักสูตรที่ส่งเสริมการเป็นองค์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 ตัวแปรที่ทำการวิจัย
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาเอกสารงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขนาดเล็กที่ส่งเสริมการเป็นองค์การเรียนรู้

ระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพจริงโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้อและส่งเสริมต่อการเป็นองค์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรนี้ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 ดังนี้

- (1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน
- (2) ครู จำนวน 44 คน
- (3) นักเรียน จำนวน 511 คน
- (4) ผู้ปกครอง จำนวน 511 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักเรียนและผู้ปกครองโดยการเกิดตาราง Krejcie & Morgan (อ้างถึงในประยูร อาษานาม, 2548) ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนและผู้ปกครองอย่างละ 391 คน

3.3 ตัวแปรที่ทำการวิจัย

การศึกษาริบท การบริหารจัดการองค์การ และการบริหารหลักสูตรที่ส่งเสริมการเป็นองค์การเรียนรู้ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาดังนี้

- 1) ด้านความรู้ ความเข้าใจ ค่านิยม การเรียนรู้และการจัดการความรู้
- 2) ด้านพฤติกรรม การนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประกอบด้วยพฤติกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน การดำเนินการในโรงเรียน และการบริหารการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ประกอบด้วยสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรม การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม รูปแบบโครงงานเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นองค์การเรียนรู้

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือขึ้นมาเอง และประยุกต์ใช้ของสุรรัตน์ ดวงชาตม (2549) แบบสอบถามมีจำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

- (1) ฉบับที่ 1 สำหรับครู เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของโครงการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
- (2) ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เป็นแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โครงการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
- (3) ฉบับที่ 3 สำหรับครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
- (4) ฉบับที่ 4 สำหรับนักเรียนเป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เกี่ยวกับโครงการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
- (5) ฉบับที่ 5 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบประเมินความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

นอกจากนี้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลองค์การแห่งการเรียนรู้ยังได้มีแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างของผู้บริหารสถานศึกษาร่วมด้วย

2) การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อให้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับในการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

(1) ศึกษาจากหลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการองค์การ และการบริหารหลักสูตรที่ส่งเสริมการเป็นองค์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก

(2) วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

(3) เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) ทั้งความตรงเชิง โครงสร้างและเชิงเนื้อหา

(4) ปรับปรุงเครื่องมือวิจัย และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและผู้ปกครองที่มีใจเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 30 คน

(5) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาตรวจสอบวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีของ Cronbach's Alpha Coefficient (อ้างถึงในชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, 2543) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.91, 0.93, 0.95, 0.92 และ 0.98 ตามลำดับทั้ง 5 ฉบับ

(6) นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1) ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1-5 เพื่ออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียน

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผ่านผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับภายหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลและติดตามแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน ร้อยละ 100.00

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC¹ ดังนี้

ฉบับที่ 1, 2 และ 3 เป็นแบบประเมินและแบบสอบถาม โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ฉบับที่ 4 เป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

ฉบับที่ 5 เป็นแบบประเมินโดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แต่กำหนดค่าดังนี้มากที่สุด (80-100%) มาก (70-79%) ปานกลาง (60-69%) น้อย (50-59%) และน้อยที่สุด (0-49%)

2) การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกรายด้าน รายข้อ และรวมทุกด้านโดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2548)

4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม/ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

สำหรับข้อมูลการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์จากเอกสารการบริหารจัดการองค์การ และการบริหารหลักสูตรที่ส่งเสริมการเป็นองค์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผู้วิจัยจะวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

